

1 ☐ **Honden en de wet**

Weet hoe het zit
&
regel het goed!

2 ☐

- Welke rechtsgebieden spelen een rol bij inbeslagname?
- Wanneer kan een hond in beslag genomen worden?
- Wanneer vind jij een hond gevaarlijk?
- Wie mag een hond van een ander doden? (bijv. bij in beslagname?)
- Kan je door een bijtincident door je hond, je baan kwijt raken?
- Wat vind jij een ernstig bijtincident?
-
-

3 ☐ **Verschillende rechtsgebieden**

- bestuursrecht
- civielrecht
- Strafrecht
-

4 ☐ **In beslagnames**

- Honden kunnen in Nederland op grond van het strafrecht in beslag worden genomen, bijvoorbeeld na een bijtincident. Ook kan de overheid – gemeente, rijksoverheid – op grond van het bestuursrecht een hond in beslag nemen, bijvoorbeeld op grond van openbare orde of verwaarlozing.
-
- Het is zaak om in een vroeg stadium helder te krijgen welke instantie de hond in beslag heeft genomen. Voor strafrecht en bestuursrecht gelden namelijk verschillende regels over hoe een beslag moet worden afgehandeld en er gelden ook verschillende termijnen waarin de eigenaar zijn bezwaren tegen een inbeslagname kan indienen. Het laten verlopen van deze termijnen kan in sommige gevallen fataal zijn voor de rechten van de eigenaar van de hond of zelfs voor het leven van de hond.

5 ☐ **Begrippen 'eigenaar' vs 'houder' van een hond**

- Je bent middellijk bezitter, indien er iemand anders is die het dier voor jou houdt.

Je bent onmiddellijk bezitter indien jij zelf het dier houdt.

Als houder, houdt je het goed of dier voor een ander.

Wie het dier in bezit heeft, wordt in principe als rechthebbende eigenaar van het dier gezien.

6 ☐ **Bestuursrecht**

- Gaat over geschillen tussen burgers en overheid of organisaties en overheid

7 ☐ **Wanneer heb je te maken met bestuursrecht**

Bijvoorbeeld via de APV

Artikel 2:57 Loslopende honden

1. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond onaangelijnd te laten verblijven of te laten lopen:

- a. binnen de bebouwde kom, op een openbare plaats;
- b. buiten de bebouwde kom, op de weg.

2. Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten lopen, ook als de hond is aangelijnd:

- a. op een voor het publiek toegankelijke en als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak of speelweide;
- b. op een andere door het college aangewezen plaats.

3. Het losloopverbod in het eerste lid, is niet van toepassing op door het college daartoe aangewezen plaatsen.

4. Het verblijfsverbod in het tweede lid is niet van toepassing op geregistreerde geleidehonden of sociale hulphonden die iemand met een handicap begeleiden.

8 ☐ Voorbeeld 1 - KBH

- Stel Staatsbosbeheer heeft een LBH aangeschaft voor het bewaken van een kudde. Parttime schaapherder X loopt met de kudde en deze hond op de hei. Deze herder werkt de rest van de week bij de politie.

Er komt een hond van een wandelaar in de kudde denderen, de KBH bijt deze hond. De toegebrachte verwonding betreft 2 gaten in de poot.

Wat zijn de gevolgen?

9 ☐

- Volgens de APV en het strafrecht is er een gevaarlijk dier niet ongevaarlijk gehouden.

Dit kan afhankelijk van waar je woont leiden tot in beslagname van de bijtende hond, aanlijn en muilkorf gebod of helemaal geen gevolgen hebben.

Of een burgemeester bij inbeslagname de hond mag laten euthanaseren staat in de APV van die plaats.

10 ☐ (Nog) geen status aparte voor KBH

- Wel voor de politiehond in dienst

Elke KBH/ berghond/ spa/ rottie valt op basis alleen al op basis van zijn uiterlijke kenmerken onder een gevaarlijk dier zo blijkt uit uitspraken van de hoge raad.

-
- De meeste herders idem al speelt daar meer uiterlijk PLUS gedrag mee.

11 ☐ Artikel 2:59 Gevaarlijke honden (dit staat in bijna alle zo niet alle apv's)

- 1. Indien het college een hond in verband met zijn gedrag gevaarlijk of hinderlijk acht, kan het de eigenaar of houder van die hond een aanlijngebod of een aanlijn- en muilkorfgebod opleggen voor zover die hond verblijft of loopt op een openbare plaats of op het terrein van een ander.
- 2. Een aanlijngebod houdt in dat de eigenaar of houder verplicht is de hond aangelijnd te houden met een lijn met een lengte, gemeten van hand tot halsband, van ten hoogste 1,50 meter.
- 3. Een muilkorfgebod houdt in dat de eigenaar of houder verplicht is de hond voorzien te

houden van een muilkorf die: • a. vervaardigd is van stevige kunststof, van stevig leer of van beide stoffen; • b. door middel van een stevige leren riem zodanig rond de hals is aangebracht dat verwijdering zonder toedoen van de mens niet mogelijk is; en • c. zodanig is ingericht dat de hond niet kan bijten, dat de afgesloten ruimte binnen de korf een geringe opening van de bek toelaat en dat geen scherpe delen binnen de korf aanwezig zijn.

- 4. een hond als bedoeld in het eerste lid, dient voorzien te zijn van een door de bevoegde minister op aanvraag verstrekt uniek identificatienummer door middel van een microchip die met een c

12 ☐

Overwegingen

-
- 1. Ingevolge artikel 172, eerste lid, van de Gemeentewet is de burgemeester belast met de handhaving van de openbare orde.
-
- Ingevolge het derde lid is de burgemeester bevoegd bij verstoring van de openbare orde of bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, de bevelen te geven die noodzakelijk te achten zijn voor de handhaving van de openbare orde.
-
- Ingevolge artikel 2.64, eerste lid, van de Algemene plaatselijke verordening (hierna: de Apv) is het de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten lopen op of aan de weg of op het terrein van een ander:
-
- a. anders dan kort aangelijnd nadat het college aan de eigenaar of houder heeft bekendgemaakt dat het die hond gevaarlijk of hinderlijk acht en een aanlijngedod in verband met het gedrag van die hond noodzakelijk vindt;
-
- b. anders dan kort aangelijnd en voorzien van een muilkorf nadat het college aan de eigenaar of houder heeft bekendgemaakt dat het die hond gevaarlijk of hinderlijk acht en een aanlijnen- en muilkorfgedod in verband met het gedrag van die hond noodzakelijk vindt.
-

13 ☐

- Volgens artikel 1, eerste lid, van het Protocol bijtincidenten honden gemeente Son en Breugel (hierna: het Protocol bijtincidenten), dat de burgemeester als vaste gedragslijn toepast, wordt bij weging van de ernst van bijtincidenten onderscheid gemaakt tussen honden die betrokken zijn bij (zeer) ernstige bijtincidenten en overige honden die betrokken zijn bij een licht bijtincident.
-
- Volgens het tweede lid bijt een hond bij een (zeer) ernstig bijtincident een persoon of brengt de hond ernstig letsel toe aan een ander dier, veelal een hond.
-
- Volgens het derde lid bijt een hond bij een licht bijtincident een ander dier, veelal een hond, maar doet zich geen ernstig letsel voor of doet zich een incident zonder ernstige gevolgen voor dat gezien de context verklaarbaar is.
-
- Volgens artikel 2, eerste lid, wordt de houder van een hond die een (zeer) ernstig bijtincident heeft begaan, gevraagd afstand te doen van zijn hond.
-
- Volgens het tweede lid geeft de burgemeester een bevel tot het onvrijwillig in beslag nemen

van de hond indien de houder niet vrijwillig afstand doet van de hond en de burgemeester vreest dat de kans op bijtrecidive aanwezig is of indien de hond al eerder een bijtincident heeft veroorzaakt.

14 ☐

- Volgens het derde lid kan de hond bij onvrijwillige inbeslagname in opdracht van de houder van de hond worden onderworpen aan een risico-assessment dat de burgemeester betrouwbaar acht. De test zal moeten uitwijzen of de hond resocialiseerbaar of elders herplaatsbaar is, of dat het risico bij terugplaatsing bij de houder als te groot moet worden ingeschat.

•

- 2. De burgemeester heeft het in bezwaar gehandhaafde besluit van 9 september 2013 genomen nadat Diesel op 2 september 2013 een andere hond, te weten een aan [persoon] toebehorende border collie, had gebeten. Gelet op onder meer eerdere bijtincidenten waarbij Diesel betrokken was en de ervaringen van buitengewone opsporingsambtenaren met Diesel, heeft de burgemeester zich op het standpunt gesteld dat [appellant sub 1] zijn verantwoordelijkheid onvoldoende neemt, waardoor hij vreest dat de verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van Diesel zich zal herhalen en de veiligheid in de buurt niet kan worden verzekerd. Daarom heeft hij [appellant sub 1] verzocht Diesel vrijwillig af te staan hem dat bevolen voor het geval hij daar niet toe bereid was en tevens besloten Diesel in dat geval in beslag te nemen.

15 ☐ **Gemeente harderwijk Geldend van 19-11-2020 t/m heden**

Van een ernstig bijtincident is sprake:

•

- 1. wanneer het bijtincident ernstige gevolgen heeft, doordat een persoon, hond of ander dier overlijdt als direct gevolg van het bijtincident;

•

- 2. wanneer een hond ernstig letsel toebrengt aan een persoon, hond of ander dier;

•

- 3. wanneer meer dan één keer binnen een periode van twee jaar een bijtincident zonder ernstig letsel of ernstige gevolgen plaatsvindt;

•

- 4. bij een bijtincident door een hond dat vermeld staat op de lijst van hoog-risico honden van het ministerie; (deze lijst word dus nog wel gebruikt!)

•

- 5. in ieder ander geval dat door de burgemeester als ernstig wordt aangemerkt.

•

Ernstig letsel:

•

- van ernstig letsel is sprake als bij een persoon, hond of ander dier medische behandeling noodzakelijk is als gevolg van het bijtincident.

16 ☐

Artikel 6 Afstand doen of inbeslagname

•

- 1. Als de eigenaar of houder van een hond, welke op grond van artikel 3 van deze beleidsregels door de burgemeester is aangemerkt als gevaarlijk, in strijd met het aanlijn en/of muilkorfbod handelt en de hond een nieuw bijtincident veroorzaakt, wordt de houder of eigenaar gevraagd om vrijwillig afstand te doen van zijn hond.

2. De burgemeester kan besluiten tot onvrijwillige inbeslagname van een hond op grond van artikel 125 lid 3 Gemeentewet, artikel 5:21 Awb en/of 5:31, tweede lid, van de Awb, of artikel 172 Gemeentewet:

- a. als de in het eerste lid genoemde situatie zich heeft voorgedaan en de eigenaar of houder hierop niet vrijwillig afstand doet van de hond, of;
- b. bij (zeer ernstige vrees voor het ontstaan van) een zeer ernstig bijtincident.

3. Bij het in het tweede lid, onder a en b, omschreven onvrijwillig in beslag nemen van de hond geeft de burgemeester opdracht de hond te laten onderwerpen aan een gedragstest uitgevoerd door een gedragskliniek van de faculteit diergeneeskunde van de Universiteit Utrecht.

17 ☐

4. Wanneer uit de gedragstest, als bedoeld in het derde lid, blijkt dat de hond niet kan worden herplaatst bij een andere eigenaar of anderszins het risico op bijtincidenten kan worden voorkomen, wordt door de burgemeester besloten deze hond te laten euthanaseren. Euthanaseren wordt uitsluitend gedaan door een daartoe bevoegde dierenarts.

5. De kosten van vervoer, opvang/verblijf, (medische) verzorging, gedragstest, eventuele overige noodzakelijke kosten na inbeslagname en eventueel de kosten voor het laten uitvoeren van euthanasie komen volledig voor rekening van de eigenaar of houder van de hond en worden op hem/haar verhaald.

Artikel 7 Uitzonderingen

-
- In uitzonderlijke gevallen of zeer ernstige situaties is het mogelijk om van deze beleidsregels af te wijken en kan de burgemeester op grond van artikel 172, derde lid, van de Gemeentewet
-
- het bevel geven om direct over te gaan tot onvrijwillige inbeslagname van een hond, indien er vrees is voor de verstoring van de openbare orde en de eigenaar of houder van de hond
-
- geen vrijwillige afstand doet.

18 ☐ **Risico-assessment**

- Een risicoanalyse is van toepassing in verschillende situaties:
-
- Bij een strafrechtelijk traject, dus wanneer er sprake is van een ernstig bijtincident of ophitsing.
- Bij een bestuursrechtelijke procedure als het aanlijn- en muilkorfgebod niet wordt opgevolgd, als handhaving (last onder dwangsom) geen effect heeft of juist als onderdeel van de handhaving (bestuursdwang).
- Bij een bestuursrechtelijke procedure als contra-expertise in opdracht van de gemeente als deze voornemens is de hond als gevaarlijk aan te wijzen (en dus een aanlijn- en muilkorfgebod krijgt), maar de eigenaar het daar niet mee eens is en een zienswijze heeft ingediend.

19 ☐

- Een risicoanalyse wordt opgesteld aan de hand van een groot aantal informatiebronnen:
-

- Het proces-verbaal (informatie m.b.t. het bijtincident, de rol van de eigenaar, leefomstandigheden van de hond etc.);
- Schaderapporten;
- Gezondheidsverklaring van een dierenarts;
- Ervaringen van vaste verzorgers in de opvang (via een vragenlijst);
- Een gedragstest voor extra informatie over gedragsreacties in verschillende nagebootste maatschappelijke contexten (totaal 19 onderdelen).

20 ☐ **Uitgangspunt risico assessment**

- Uitgangspunt is om de hond bij voldoende trainbaarheid en/of duidelijk aanwijsbare prikkel- of contextafhankelijkheid van het bijtincident terug te geven aan de eigenaar. Uiteraard alleen indien deze eigenaar door de overheid als voldoende verantwoordelijk wordt ingeschat om eventuele noodzakelijke maatregelen toe te passen om recidive te voorkomen. Dit is alleen mogelijk als er vrijwel geen recidive-risico bestaat, of wanneer het risico voldoende teruggebracht kan worden door maatregelen. Denk daarbij aan training, castratie, aanlijnen en/of muilkorven en/of maatregelen op het erf om uitbreken van de hond te voorkomen.
-
- Indien wordt ingeschat dat deze maatregelen niet voldoende in acht zullen worden genomen door de huidige eigenaar dan kan gekozen worden voor een herplaatsing (indien nodig onder voorwaarden) om recidive te voorkomen.

21 ☐

- Indien wordt ingeschat dat deze maatregelen niet voldoende in acht zullen worden genomen door de huidige eigenaar dan kan gekozen worden voor een herplaatsing (indien nodig onder voorwaarden) om recidive te voorkomen.
- Als de risico's voor de samenleving onvoldoende kunnen worden weggenomen met bovengenoemde keuzes, blijft helaas euthanasie als uiterste maatregel over. Goed daarbij te vermelden is dat dit in een minderheid van het totaal aantal gevallen de uitkomst is.

22 ☐ **Herder Nina, gedood zonder kans op verweer**

- <https://www.animalstoday.nl/hond-nina-gedood-door-emmen/>
-
- <https://www.animalstoday.nl/burgemeester-had-mechelse-herder-nina-niet-mogen-doden/>
-

23 ☐

- Dit verhaal gaat over Nina, een slechts 3 jaar oud Mechelse herder teefje. Nina is op donderdag 11 juli in opdracht van burgemeester Van Oosterhout van de gemeente Emmen gedood in het dierentehuis Beilen, waar zij in de opslag zat. Het onverteerbare is dat Nina geen enkele kans heeft gekregen, zo schrijft Comité Dierennoodhulp.

24 ☐

- Er liep een bezwaarprocedure tegen haar inbeslagname, die pas op 12 september behandeld zou worden. Om die reden had eigenaresse [REDACTED] advocaat [REDACTED] in de arm genomen om een Voorlopige Voorziening aan te vragen, zodat Nina eerder de kans zou krijgen om thuis te komen. Volgens advocaat [REDACTED] mankeerde er juridisch nogal wat aan hoe de gemeente Emmen gehandeld had.

25 ☐

- Op 16 juli kreeg advocaat [REDACTED] een telefoontje van de gemeente dat een Voorlopige Voorziening aanvragen geen zin had, omdat [REDACTED] van de afdeling handhaving op 11

juli het dierentehuis Beilen opdracht had gegeven om Nina te doden.

-
- Dat er een bezwaarschrift tegen de inbeslagname was ingediend maakte blijkbaar niets uit.

26 ☐ **Wat was nu de aanleiding van inbeslagname?**

- Zo hapte Nina naar de postbode, die zwaaiend met zijn arm over het hek ging, en ze sprong verschillende keren over het hek heen.
-
- Er ontstonden hierdoor klachten omdat sommige mensen in de buurt de loslopende herder beangstigend vonden.
-
- Vlak daarna op 23 mei wandelde de 14 jarige zoon met een aangelijnde Nina. Een meisje van vijf jaar kwam recht op Nina aflopen omdat ze Nina wilde aaien. Nina waarschuwde grommend dat ze daar niet van gediend was, maar het kind snapte het signaal niet en ging door. Daarop beet Nina het meisje in haar arm. Het kwaad was toen geschied: een getraumatiseerd kind en een hond die in beslag genomen werd en nooit meer een kans zou krijgen.

27 ☐ **Gemeente Tilburg – ‘ernstige schade’**

28 ☐ **Civilrecht**

- In het civil recht gaat het om conflicten tussen:
-
- particulieren
- organisaties
- particulieren en organisaties

29 ☐

- Wanneer jouw hond (of jijzelf) bij een bijtincident betrokken is, krijg je vaak te maken met een schadeclaim. Hierbij kun je denken aan gemaakte medische kosten en/of (im)materiële schadevergoeding. Dit zijn civilrechtelijke claims. Naast het feit dat het strafbaar is, is het immers ook een zogenaamde onrechtmatige daad. Een slachtoffer kan zich als benadeelde partij voegen in het strafrecht en deze (civilrechtelijke) schadevergoeding vorderen, maar een slachtoffer kan ook een aparte civilrechtelijk procedure starten voor de geleden schade.

30 ☐ **Strafrecht**

- In het strafrecht beoordeelt de strafrechter of iemand een strafbaar feit heeft gepleegd en daarvoor gestraft moet worden.

31 ☐ **Wat zegt de wet over een gevaarlijk dier?**

- Derde Boek. Overtredingen
- Titel I. Overtredingen betreffende de algemene veiligheid van personen en goederen
- Artikel 425 Met hechtenis van ten hoogste zes maanden of geldboete van de derde categorie wordt gestraft:
  - 1°. hij die een dier op een mens aanhitst of een onder zijn hoede staand dier, wanneer het een mens aanvalt, niet terughoudt;
  - 2°. hij die geen voldoende zorg draagt voor het onschadelijk houden van een onder zijn hoede staand gevaarlijk dier.

32 ☐

- Als eigenaar van een hond draagt verdachte verantwoordelijkheid om er voor te zorgen dat zijn hond geen schade kan toebrengen aan anderen.

■ Zonder voorbehoud. Het ras maakt niet uit, het maakt ook niet uit of het uitgelokt was. Situatie herder vs stafford in Apeldoorn.

33 ☐ **Mix**

- hij op 24 december 2016 te Hoek van Holland, geen voldoende zorg heeft gedragen voor het onschadelijk houden van een onder zijn hoede staand gevaarlijk dier, te weten een hond (zijnde een kruising tussen Pitbull en een Stafford), immers heeft hij, verdachte, voornoemd dier zonder muilkorf los laten lopen en onvoldoende aangeroepen en weggetrokken, waardoor onvoldoende controle over die hond mogelijk was, ten gevolge waarvan die hond een persoon, te weten, [slachtoffer], in haar armen en haar rechterbeen heeft gebeten, terwijl verdachte wist dat voornoemde hond eerder een andere persoon had aangevallen en gebeten.

34 ☐ **annie**

- Stafford betrokken bij bijtincident Chihuahua aan te merken als gevaarlijk dier? Art. 425 Sr. Hof heeft met juistheid geoordeeld dat hond niet eerst dan als "gevaarlijk" in de zin van art. 425 Sr kan worden aangemerkt als die hond bij eerdere bijtincidenten betrokken is geweest. Ook een hond waarvan o.g.v. andere f&o kan worden aangenomen dat hij gevaren oplevert welke voormelde wetsbepaling i.h.a. heeft willen voorkomen, moet als gevaarlijk in de zin van art. 425 Sr worden aangemerkt (vgl. ECLI:NL:HR:1992:ZC8999, NJ 1992/571). Gelet op de gebezigde bewijsmiddelen, waaronder de verklaring van verdachte, geeft het oordeel van het Hof dat de hond reeds vóór de overtreding gevaarlijk voor personen kon zijn en derhalve een gevaarlijk dier in de zin van art. 425, aanhef en onder 2°, Sr is, niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is het toereikend gemotiveerd.

35 ☐ **Cha Cha**

- Herdershond Cha Cha
- De Hoge Raad deed op 22 juni 2010 uitspraak in de zaak met herdershond Cha Cha. De eigenaar van Cha Cha ging met haar andere hond naar de dierenarts. Door de zenuwen vergat zij haar herdershond binnen op te sluiten, terwijl zij hem normaal bij afwezigheid altijd binnen opsloot. De herdershond liep rond op een terrein achter het huis en dit terrein was vanaf de openbare weg toegankelijk. Nadat de herdershond de openbare weg op liep, heeft hij daar een fietser in zijn hak gebeten en daarna een politieagente in haar been. Het dier werd als gevaarlijk aangemerkt en wel om de volgende redenen: 1. de herdershond heeft eerder een politietraining gehad voor zijn felle gedrag, 2. de herdershond werd door de eigenaresse omschreven als erg waakzaam en fel en 3. de herdershond was niet gewend om alleen buiten te zijn

36 ☐ **Wanneer is er sprake van onvoldoende zorg voor een gevaarlijke hond?**

- Een eigenaar heeft onvoldoende zorg voor zijn die getracht indien deze schade toebrengt aan andere mensen, dieren of goederen terwijl dit wel voorkomen had kunnen worden. Denk bijvoorbeeld aan voorzorgsmaatregelen zoals: het aanlijnen van het dier, het opdoen van een muilkorf bij een hond, op rustige momenten naar buiten gaan met het dier, het dier apart houden van andere mensen, dieren of goederen et cetera.

37 ☐ **Wat wordt verstaan onder het onschadelijk houden van een gevaarlijke hond?**

- Onschadelijk houden betekent dat de eigenaar ervoor moet zorgen dat het dier geen schade toebrengt aan andere mensen, dieren of goederen.

38 ☐ **Wanneer staat een gevaarlijke hond onder mijn hoede?**

- Een dier staat onder jouw hoede op het moment dat je er zeggenschap over hebt. Deze zeggenschap zal je als eigenaar in principe altijd hebben. Het is niet zo dat je een dier alleen in

bedwang hebt als hij aangeliend is. Ook loslopende dieren kunnen onder jouw hoede staan. Men gaat ervan uit dat als je het dier roept, het naar je zal luisteren. Alleen als zou blijken dat een andere de zeggenschap over het dier had, is dit anders.

39 ☐

Wat voor straf kan ik krijgen voor het hebben van een gevaarlijke hond?

- De strafbepaling uit artikel 425 Wetboek van Strafrecht is gemaakt om de veiligheid van personen en dieren te beschermen. Volgens de wet kan er maximaal zes maanden hechtenis of een geldboete van de derde categorie (€8.700,-) worden opgelegd. In de praktijk eindigt het vaak met een (deels voorwaardelijke) geldboete van € 500,00 tot € 1.000,00. Helaas komt het ook voor dat een hond verbeurd wordt verklaard.
-
- Het hoeft overigens niet altijd tot aan de rechter te komen. De officier van justitie kan ook een strafbeschikking opleggen. In dat geval komt er geen rechter aan te pas. Neem altijd contact op met een advocaat om juridisch advies in te winnen voordat u akkoord gaat met een strafbeschikking.

40 ☐

- Een gevolg van een strafbeschikking kan zijn een aantekening op uw strafblad. Overtredingen staan niet altijd op het strafblad, misdrijven wel. Registratie van een overtreding is pas bij een boete van meer dan € 100. Daarnaast komen sommige overtredingen altijd op het strafblad, zoals openbaar dronkenschap.

41 ☐ **Laat je niet met een kluitje in t riet sturen**

- <https://www.bvdv.nl/aangifte-rechten-en-plichten-spoiler-gaat-niet-over-de-fiscus/>

Uit de link:

- Bestuursrecht en strafrecht kunnen naast elkaar
- Je kan altijd melding doen
- Van een strafbaar feit altijd aangifte doen
- Vernieling van een dier is ook strafbaar
- Het hoeft niet de zoveelste keer te zijn
-